

sygn. akt II K 66/16

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Szczytnie Wydział II Karny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Andrzej Janowski

Protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Strzelec

przy udziale Prok. Prokuratury Rejonowej w Szczytnie Artura Bekularda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19.05.2016 r. sprawy :

M. B., urodzonego (...) w S.

syna E. i E. zd. S.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 18 czerwca 2015 r. sygn. akt II K 568/14 za przestępstwo z art. 207 §1 k.k. popełnione w okresie od bliżej nieustalonego dnia 2011 roku do 05 maja 2014 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby;
2. Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 27 sierpnia 2015 r. sygn. akt II K 82/15
  - a) za ciąg przestępstw z art. 279 §1 k.k. popełniony w okresie od maja 2013 roku do 11 października 2014 roku na karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności,
  - b) za ciąg przestępstw z art. 279 §1 k.k. popełniony w okresie od przełomu kwietnia i maja 2013 roku do 6 października 2014 roku na karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności,
  - c) za ciąg przestępstw z art. 279 §1 k.k. popełniony w okresie od maja 2014 roku do 19 września 2014 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
  - d) za czyn z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 279 §1 k.k. popełniony w bliżej nieustalonym dniu w kwietniu 2014 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności,
  - e) za czyn z art. 279 §1 k.k. i in. popełniony w bliżej nieustalonym dniu w okresie od 21 do 31 maja 2014 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności,
  - f) za czyn z art. 278 §1 k.k. popełniony w bliżej nieustalonym dniu w okresie od 31 sierpnia do 12 października 2014 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,
  - g) łącznie na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
3. Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 26 stycznia 2016 r. sygn. akt II K 452/15
  - a) za przestępstwo z art. 279 §1 k.k. i in. popełnione w dniu 7 lipca 2015 roku na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

b) za ciąg przestępstw z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 279 §1 k.k. popełniony w okresie od nocy z 17/18 sierpnia do nocy 18/19 sierpnia 2015 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności,

c) za przestępstwo z art. 278 §1 k.k. i in. popełnione w okresie od 18 lipca do 17 sierpnia 2015 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

d) łącznie na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

I. na podstawie art. 569 §1 k.p.k. w zw. z art. 85 §1, §2, §3 k.k., art. 86 §1 k.k. i art. 89 §1b k.k. łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego M. B. w opisanych powyżej sprawach i w ich miejsce orzeka karę łączną 4 (czterech) lat i 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zalicza okres pozbawienia skazanego wolności w dniach od 07.10.2014r. do 09.10.2014r., od 17.06.2015r. do 18.06.2015r., w dniu 29.07.2015r. i od 17.08.2015r. do 18.08.2015r.;

III. w pozostałych częściach łączone wyroki pozostawia do odrębnego wykonania;

IV. na podstawie art. 624 §1 k.p.k. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

Dyrektor Aresztu Śledczego w S. pismem z dnia 10 lutego 2016 r. zawiadomił o tym, że wobec skazanego M. B. zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego obejmującego kary orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Szczytnie w sprawach II K 82/15 i II K 452/15.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 18.06.2015 roku w sprawie sygn. akt II K 568/14 M. B. skazany został za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. popełnione od bliżej nieustalonego dnia 2011 roku do 05 maja 2014 roku, na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby

Następnie prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 27.08.2015 roku w sprawie sygn. akt II K 82/15 M. B. został skazany za przestępstwa z art. 279 §1 k.k., z art. 278 §1 k.k. i z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 279 §1 k.k., popełnione w okresie od przełomu kwietnia i maja 2013 roku do dnia 12 października 2014 r., na karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Nadto prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 26.01.2016 roku, sygn. II K 452/12 wymierzono wymienionemu za przestępstwa z art. 278 §1 k.k., z art. 279 §1 k.k. i z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 279 §1 k.k., popełnione w okresie od 7 lipca 2015 r. do dnia 17 sierpnia 2015 roku, karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności

(dowody: odpis wyroku II K 568/14 k. 7-7v, odpis wyroku II K 82/15 k. 8-12, odpis wyroku II K 452/15 k. 13-13v, opinia o skazanym k. 21-23, dane o karalności k. 5-5v).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 569 §1 k.p.k. Sąd wydaje wyrok łączny jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, którą prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych Sądów.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 20 marca 2015 r.) do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed 01

lipca 2015 roku, stosuje się przepisy w brzmieniu dotychczas obowiązującym, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po tym dniu.

W przypadku skazanego M. B. wyrok w sprawie II K 568/14 zapadł i uprawomocnił się przed 1 lipca 2015 r., natomiast wyroki w sprawach II K 82/15 i II K 452/12 zapadły i uprawomocniły się po tym dniu.

Zgodnie z art. 85 k.k., w brzmieniu sprzed 01.07.2015 r., podlegają łączeniu tylko te kary, które orzeczone zostały różnymi wyrokami za przestępstwa popełnione, zanim zapadł pierwszy, chociażby nieprawomocny wyrok co do któregokolwiek z nich.

Z kolei zgodnie z treścią art. 85 §1 i §2 k.k. obowiązującą od dnia 01.07.2015 r., Sąd orzeka karę łączną jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zaś podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za te przestępstwa. Z kolei z §3 tego artykułu wynika, że jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą odbywaną w czasie popełnienia czynu.

Wymierzając karę łączną Sąd orzeka w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności; Ponadto – w sytuacji gdy łączy się karę lub kary z warunkowym zawieszeniem wykonania – Sąd orzeka karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

W niniejszej sprawie Sąd stosował przepisy o karze łącznej obowiązujące od dnia 1 lipca 2015 roku, albowiem przepisy te były względniejsze dla skazanego.

Mianowicie konfiguracja zapadłych wobec skazanego wyroków według dotychczas obowiązujących zasad, według których połączeniu podlegają bowiem nie kary jednostkowe wymierzone poszczególnymi wyrokami i kary łączne orzeczone w takich wyrokach, lecz po rozwiązaniu kary łącznej wszystkie kary jednostkowe, które wyznaczają dolną granicę kary łącznej w wyroku łącznym - najsurowsza kara jednostkowa, jak i jej górną granicę - suma wszystkich kar jednostkowych i ustawowa górna granica kary określonego rodzaju (tak np.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 10 kwietnia 2014 r. sygn. akt II AKa 51/14, LEX nr 1455526), umożliwiła orzeczenie kary łącznej w granicach od 1 roku i 10 miesięcy do 12 lat pozbawienia wolności, tymczasem według nowych zasad (obowiązujących od 1 lipca 2015 r.), według których Sąd orzekający nową karę łączną w wyroku łącznym jest także związany wymierzonymi w poszczególnych sprawach karami łącznymi (granice nowej kary łącznej wyznacza nie tylko wysokość kar jednostkowych orzeczonych za poszczególne przestępstwa przypisane skazanemu w wyrokach podlegających łączeniu ale także poprzednio orzeczone w nich kary łączne), orzeczenie kary łącznej było możliwe w granicach od 1 roku i 10 miesięcy do 5 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Przedstawiona na wstępie konfiguracja wyroków oraz zasady łączenia kar określone w art. 85 k.k. po 1 lipca 2015 roku pozwalały na orzeczenie w niniejszej sprawie kary łącznej poprzez połączenie kar z wszystkich zapadłych dotąd wobec skazanego wyroków. W każdej bowiem z powyższych spraw orzeczono wobec M. B. kary pozbawienia wolności, a ponadto przed rozpoczęciem przez skazanego odbywania kary w sprawie II K 82/15 (tj. w czasie wykonywania tej kary od dnia 15.10.2015 r. - k.21), orzeczono już wobec niego karę za przestępstwo w sprawie II K 568/14 oraz dopuścił się on już przestępstw, za które został skazany wyrokiem w sprawie II K 452/15, a zatem żadne z przestępstw nie było popełnione w czasie wykonywania kary za którekolwiek z nich.

Poza wyjątkiem określonym w art. 88 k.k. ustawa nie przewiduje reguł co do łączenia kar, na podstawie którejkolwiek z zasad wymiaru kary łącznej. Istnieją trzy zasady wymiaru kary łącznej : zasada kumulacji, asperacji i absorpcji. System kumulacji polega na zwykłym zsumowaniu kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa. System absorpcji polega na tym, że najsurowsza z kar pochłania pozostałe. System asperacji polega na zaostreniu najsurowszej z

wymierzonych kar. Na tle orzecznictwa Sądu Najwyższego wykształciła się reguła, że zasada absorpcji powinna być stosowana tam, gdzie pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami zachodzi bliski związek podmiotowy i przedmiotowy. Tam gdzie związek ten jest dalszy kara powinna być zbliżona do kumulacji kar. Wymiar kary łącznej powinien różnić się od mechanicznego dodawania kar. Priorytetową zatem zasadą kary łącznej powinna być zasada asperacji, natomiast karą łączną orzekana na zasadzie absorpcji lub kumulacji wyjątkiem.

Orzekając karę łączną, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W ten sposób ustawodawca wskazuje na prewencję indywidualną jako jeden z podstawowych elementów decydujących o surowości represji. Sens zapobiegawczego oddziaływania kary sprowadza się do odstraszenia sprawcy od ponownego wejścia na drogę przestępstwa. Wychowawcze cele kary realizowane są przez kształtowanie postawy sprawcy, do której istoty należy krytyczny stosunek do własnego czynu oraz przestępstwa w ogóle. W konsekwencji chodzi o wychowanie sprawcy na pełnowartościowego członka społeczeństwa. Wskazując natomiast na potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa ustawodawca wskazuje na prewencję generalną jako jedną z ogólnych dyrektyw sądowego wymiaru kary. Chodzi o to, aby fakt wymierzenia kary oddziaływał nie tylko na sprawcę, ale także na innych potencjalnych sprawców przestępstw, których wymierzanie kar (ich wysokość i rodzaj) powinno z jednej strony odstraszyć, z drugiej zaś – kształtować postawy społecznie akceptowane.

W przedmiotowej sprawie pomiędzy przestępstwami popełnionymi przez skazanego - za które kary połączono w niniejszym wyroku łącznym – nie istnieje ścisły związek przedmiotowy, bowiem występki z art. 278 §1 k.k. i 279 §1 k.k. oraz z art. 207 §1 k.k. skierowane były przeciwko różnym dobrom prawnym, tj. odpowiednio przeciwko mieniu oraz przeciwko rodzinie i opiece, jakkolwiek należy mieć na uwadze, że zdecydowana większość czynów, których sprawstwo przypisano skazanemu w wymienionych na wstępie wyrokach, stanowiły przestępstwa przeciwko mieniu.

Wydając wyrok łączny Sąd ma obowiązek uwzględnić w zakresie wymiaru kary wszystkie te okoliczności, które zaistniały także po wydaniu poprzednich wyroków i które wskazują na przebieg procesu resocjalizacji. Na wymiar kary łącznej w wyroku łącznym poza zasadami określonymi w art. 86 §1 k.k. istotny wpływ ma zachowanie się skazanego w zakładzie karnym czy w środowisku, w którym znajduje się po prawomocnym skazaniu poszczególnymi wyrokami. W tym wypadku zachowanie się skazanego warunkach izolacji penitencjarnej jest dobre, o czym świadczy opinia o skazanym z dnia 16 marca 2016 r. wydana przez dyrektora Aresztu Śledczego w O.. Z opinii tej wynika, iż skazany swoim zachowaniem i funkcjonowaniem nie sprawia problemów natury wychowawczej, nie deklaruje przynależności do podkultury przestępczej, nie był karany dyscyplinarnie, jednokrotnie został nagrodzony regulaminowo. U skazanego zdiagnozowano uzależnienie od alkoholu, wyraził on w związku z tym zgodę na leczenie w oddziale terapeutycznym dla skazanych uzależnionych od alkoholu. Karę pozbawienia wolności skazany odbywa w systemie programowego oddziaływania. Utrzymuje kontakty z rodziną. Aktów agresji czy autoagresji nie stwierdzono. Wskazano przy tym także, że przed osadzeniem skazany posiadał negatywną opinię w miejscu zamieszkania, często nadużywał alkoholu i nie stosował się do zasad współżycia społecznego. Do odbycia kary został doprowadzony.

Pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami skazanego nie zachodził bliski związek czasowy – przestępstw, za które został skazany wyrokami SR w Szczytnie w sprawach II K 568/15, II K 82/15 i II K 452/15 dopuścił się on bowiem na przestrzeni 4 lat (od 2011 roku do 18/19 sierpnia 2015 roku).

W niniejszej sprawie Sąd, mając możliwość wymierzenia kary od 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności do 5 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności, uznał że nie zachodzi potrzeba orzeczenia maksymalnie długiego okresu resocjalizacji skazanego w warunkach izolacji penitencjarnej bowiem jego obecne zachowanie wskazuje, że czyni on zauważalne postępy w procesie readaptacji społecznej, z drugiej wszakże strony wielość popełnionych przez skazanego przestępstw oraz ich różnorodny charakter w zestawieniu z nieprawidłowym funkcjonowaniem skazanego w miejscu zamieszkania prowadzi do konkluzji, że nie zasługuje on na łagodne potraktowanie i wymaga w dalszym ciągu długotrwałego okresu resocjalizacyjno-wychowawczego, który kara łączna orzeczona niniejszym wyrokiem łącznym w wymiarze 4 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności – w pełni zapewnia.

Sąd uznaje, że tak orzeczona kara łączna pozbawienia wolności uwzględnia wszystkie wskazane okoliczności, jest zgodna z zasadą trafnej reakcji karnej i w sposób właściwy zrealizuje swoje funkcje wychowawcze i zapobiegawcze.

Względy prewencji szczególnej, jak i ogólnej w ocenie Sądu wskazują na konieczność wymierzenia skazanemu kary łącznej według zasady asperacji w podobnym stopniu zbliżonej do wymiaru kary łącznej określonego według zasad kumulacji i absorpcji.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego instytucja kary łącznej nie musi przynosić skazanemu wyłącznie korzyści, a z uwagi na treść art. 89 k.k., w niektórych przypadkach może tę sytuację nawet pogorszyć i nie stoją temu na przeszkodzie ani standardy konstytucyjne, ani standardy określone w ratyfikowanych umowach międzynarodowych chroniących uniwersalne prawa i wolności człowieka (zob. postanowienie. SN z 1.10.2002 r., V KK 73/02, LEX nr 56827). Instytucja kary łącznej nie jest też w żadnym razie instrumentem łagodzenia kar orzeczonych za zbiegające się przestępstwa, a fakt popełnienia wielu przestępstw nie jest okolicznością łagodzącą i nie może stanowić podstawy premiowania wielokrotnego sprawcy.

Na poczet kary łącznej pozbawienia wolności Sąd zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia go wolności w dniach od 07.10.2014 r. do 09.10.2014 r., od 17.06.2015 r. do 18.06.2015 r., w dniu 29.07.2015 r. i od 17.08.2015 r. do 18.08.2015 r., jak w pkt II wyroku.

Zgodnie z treścią art. 576 §1 k.p.k. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach, z których kary połączono, podlegają odrębnemu wykonaniu.

W pkt IV wyroku orzeczono o kosztach sądowych, zwalniając skazanego od obowiązku ich ponoszenia. Należało mieć przy tym na uwadze, że wobec odbywania przez M. B. kary pozbawienia wolności, ich poniesienie byłoby dla niego nadmiernie dolegliwe.